

kan paalægges dem Bygningsafgift, og det vil derfor vistnok virke særdeles beroligende, naar det bliver almindeligt bekendt, som den ærede Minister nu nylig udtalte om Hensigten med Underfølgelsen, at det ikke er den, strax og umiddelbart at paalægge en saadan Bygningsafgift, men at det skal være Gjenstand for nærmere Overveielse, hvorvidt de ere skattepligtige eller ikke. Der er et særegent Tilfælde, som jeg er bleven anmodet om at forebringe ved denne Leilighed, og det er dette, at en Gaardbruger paa sin Gaard har opbygget en lille Mølle, hvorpaa han mæler sit eget Korn til Hviisbrug og til Kreaturfodring, og at det er blevet betydet ham af den Mand, der foretager Underfølgelsen, at han vilde være at sætte i Skat. Det var nu min Overbevisning, at det vilde være en Umulighed at komme til det Resultat, idet jeg maa antage, at saadan Formaling af en Gaardeiers eget Korn kan ikke henregnes til Andet end det sædvanlige Bøndebrug, for hvilket Hartkornsskatten maa antages at være den fulde Statsafgift, og hvis det skulde være muligt fra den ærede Ministers Side at forebygge, at der blev Plagerier for Folk omkring i Landet — thi der kan jo være Mange i samme Tilfælde, som det, jeg her omtalte — navnlig ved at klare det paagældende Punkt i Instrumen for dem, der foretage Underfølgelserne, troer jeg, at han vilde gøre en stor Tjeneste, især, hvis den ærede Minister blot vilde udtale, om han ansaae det for at være et saadant Tilfælde, i hvilket man kunde paalægge Gaardens Bygninger Bygningsafgift.

N. Andersen: Det er jo let forklarligt, at den ærede Finansminister ikke kan føle sig stærkt fristet til at fremkomme med et nyt Lovforslag i den Henseende efter den Modtagelse, hans sidste Lovforslag fik her i Thinget; men det er ganske vist, at dersom det Lovforslag dengang var blevet vedtaget, vilde det aldeles ikke have tilfredsstillet Kjøbstæderne. Forslaget tilføjede jo ikke at give en Lettelse, men endog at gjøre de Kjøbstadbygninger, som hidtil have været fritagne for Bygningsafgift, afgiftpligtige, saa at, selv om det var blevet vedtaget, troer jeg ikke, at Kjøbstæderne vilde have følt

sig tilfredsstillede derved. Det er nu ganske vist, at efter den Erfaring, jeg har gjort ved at samtale med Kjøbstadbeboere, staar det ikke klart for dem Alle, hvorledes Forholdet i Virkeligheden er; de gjøre sig overdrevne Forestillinger om den Skat, de svare, og mene, at Landboerne svare ganske Ubetydeligt i Forhold til dem. Jeg troer derfor, at det vil være til stor Nytte og efter min Betragtning den eneste Maade at komme til et retfærdigt Resultat paa, dersom man gjorde Skridt til at faae Bygningsafgiften forandret, saaledes at den paalægges efter de paagældende Eiendommens Værdi, saa at Procenten af Eiendommens Værdi bliver afgjørende med Hensyn til Bedømmelsen af, hvorvidt Kjøbstæderne ere forurettede med Hensyn til de faste Skatter overfor Landeieendommene. Jeg troer, at det vil ikke alene have sin Nytte for Landeieendommene og Kjøbstadseieendommene ligeoverfor hinanden, men at det ogsaa vil være en rigtig Maalestof endog ligeoverfor Kjøbstadseieendommene indbyrdes; thi det er jo en bekendt Sag, at der er mangfoldige Omstændigheder foruden den egentlige Bygnings Form og Materialet, som ere medbestemmende ved en Kjøbstadseieendoms Værdi, og da navnlig Strøget, hvorpaa den ligger i Kjøbstaden, hvilket jo gjør saare meget til at bestemme Eiendommens Værdi. Den Regel, hvorefter Bygningsafgiften nu paalignes, er Bygningernes Omfang, deres Quadratindhold og deres Assurance, men det er ingenlunde tilstrækkeligt til at afgjøre Eiendommens Værdi, og det troer jeg dog tilsidst er den eneste retfærdige Norm, man kan anvende, forsaavidt den lader sig anvende; men det er ganske vist, at det har sine store Vanskeligheder. Smidlertid troer jeg, at det ikke vil have saa overordentlig store Vanskeligheder at komme til et almindeligt Skjon over, hvorvidt Kjøbstadboerne ere forurettede ligeoverfor Landboerne ved Udelse af de faste Skatter; thi der foregaaer stadig Handler med Eiendomme, saavel Kjøbstadseieendomme som Landeieendomme, og over disse Handler føres der jo Bug, idet Skjoderne eller Contracterne indføres i Pantebøgerne, saa at man dergjennem kan komme til et temmelig sikkert Skjon over, hvorledes det stiller sig i saa Henseende. Jeg mener